

Jeg er enig i, at ældre skal have mulighed for at spise den mad, de kan lide. Frit valg giver netop de ældre mulighed for at vælge mellem forskellige leverandører af mad, f.eks. de lokale kroer og restauranter, eller hvad man nu har lyst til at benytte sig af.

Dansk Folkepartis beslutningsforslag sætter med andre ord fokus på noget af det centrale i hverdagen, nemlig måltidet. Når jeg spiser sammen med min familie og mine venner, så er det jo ikke kun, fordi jeg er sulten. Et godt måltid er også en mulighed for at slappe af og vende dagens begivenheder. Kort sagt: Det er en social begivenhed.

Men jeg ved også, at mennesker ikke er ens, og slet ikke hvad angår mad. Lysten til maden og appetitten afhænger både af humøret og årstiden, og hvem man spiser sammen med. Det ændrer sig ikke, bare fordi man er blevet ældre og måske blevet afhængig af hjælp fra det offentlige. Tværtimod er det erfaringen, at vaner træder tydeligere frem, jo ældre vi bliver.

Derfor er det vigtigt, at den ældres individuelle behov tilgodeses i størst muligt omfang. Det kræver respekt og valgmuligheder. Kun ved at respektere, at ældre mennesker er lige så forskellige som alle mulige andre med forskellige ressourcer, ønsker og behov, kan vi behandle dem værdigt.

Om de ældre spiser alene eller sammen med andre, er jo ikke nødvendigvis afgørende for, hvor meget de spiser. Det afgørende er, at man respekterer den enkelte ældres ønsker, så man tager hensyn til, om de helst vil spise alene eller sammen med andre, og i givet fald hvem de helst vil dele deres måltid med.

Særlig når vi taler om mad til ældre, er det vigtigt at fokusere på rigtig ernæring. Det er et stort sundhedsproblem, at mange ældre er undervægtige eller underernærede. Men man skal selvfølgelig huske på, at der er mange forskellige grunde til, at ældre ikke får nok at spise. Det er meget vigtigt, at de ældre – ligesom andre – lever sundt og får den mad, de har brug for. Derfor er en helt naturlig del af kommunernes opgave at holde øje med de ældres vægt og tilrettelægge madtilbuddene, så de i videst muligt omfang forebygges, at de ældre tager sig, ligesom kommunen skal understøtte, at den ældre tager på igen, f.eks. efter en sygdomsperiode. Kommunerne skal naturligvis også være opmærksomme på ernæringen i forbindelse med udskrivning fra sygehus, visitation til hjemme-hjælp og det almindelige forebyggende arbejde.

Jeg synes, at Fødevarestyrelsen løbende kommer med rigtig gode og konkrete råd til, hvordan man har indrettet madtilbuddene bedst muligt, eksempelvis tilbud om mad med et højt fedtindhold og vigtigheden af at prioritere spis-situationen højt, hvis underernæring skal undgås. Der findes allerede vejledningsmateriale til kommunerne om, hvordan man sætter ernæring på dagsordenen og laver en god kostpolitik for bl.a. de ældre. Men kommunerne har også et selvstændigt ansvar for at sætte de ældres kost på dagsordenen.

Kl. 18.50

Jeg skal benytte lejligheden til at slå et slag for, at kommunerne udarbejder en kostpolitik. Jeg har for nylig holdt møde med Københavns sundhedsborgmester, Inger Marie Bruun-Vierø, hvor kommunen bl.a. præsenterede sin kostpolitik, som er med til at sætte fokus på ernæring til småtspisende og kost som en del af de forebyggende hjemmebesøg. Jeg vil derfor gerne opfordre andre kommuner til at bruge de vejledninger og de gode erfaringer, der allerede findes, og simpelt hen udarbejde en kommunal kostpolitik.

Et godt eksempel på de nye veje er fra projektet »Fremtidens kost til ældre«, hvor man på plejehjemmet Broparken i Rødovre introducerede en måltidspilot. En måltidspilot er en slags vært i plejecenterets spisesal, som sørger for, at maden sendes rundt, og at de ældre ikke bliver forstyrret, mens de spiser. Måltidspiloten på plejehjemmet Broparken har konkret betydet, at køkkenet nu serverer mere mad, fordi beboerne faktisk spiser mere.

Endelig kan jeg nævne leve-bo-miljøerne, som er et koncept til indretning af eksempelvis plejeboliger, der tager udgangspunkt i, at plejeboligerne indrettes så hjemligt som muligt. Det betyder, at der til hver boenhed indrettes et køkken til anretning af mad og eventuelt også til egentlig madlavning. Ofte forsøger man så at involvere de plejekrævende ældre så meget som muligt i den daglige madlavning.

Jeg vil også gerne fremhæve aktiviteterne på det frivillige område. Der er rigtig mange aktiviteter rundt om i landet, hvor ældre laver mad og spiser sammen, og hvor man kombinerer motionstilbud til ældre med et måltid mad.

Mange ældre får hver dag et offentligt måltid mad. Tilbuddene spænder over daglig udbringning til dem, der bor i egen bolig, og måltider på plejehjem eller cafeerne i tilknytning til ældrecentre. Der foregår et kæmpe stykke arbejde i